

asszonyt a függönyök mögött zsába kinozza tán s igen kívánja
már a fürdőt,
mit számít egy kis szédülés ilyenkor
s a térdünk körül az a zsibbadás, hogy úgy érezzük, nem tudunk
fölkelni többé; —

de lám csak, egy fiú jön ott, egy köteg síma deszkát hoz a vállán,
szép szőke haja van, széles vállát csigásan beborítja,
„engedd, apám“ — és peng a deszka lenn a földön s pattog a
tengelyen a kalapács —
s a kocsis még ilyen gyönyörű tengelyt sose látott,
az öszvérek soha szérún még ilyen jóízűt nem legeltek,
az úrnő széjjelhúzza függönyét, kitekint; honnét ez a hang,
és lehunyja szemét, hogy el ne szálljon
szívéről ez a béke;

s ahogy az útról még egyszer visszanéz, ott látja őket a műhely
előtt,
az asszonyt és az ácsokat,
dombra kapaszkodik az udvaruk,
s most látja csak:
a mező telisteli liliummal.

Rónay György

TALÁLKOZÁSOK

Irta Bohuniczky Szefi

Annával hangverseny szünetjében akadtunk egymásra. Régen találkoztunk, örömünk mégis elsősorban a pompásan játszott szonátáknak szólt. Összevillanó mosolyunkkal könnyítettünk belső feszültségünkön, egyben hitelesebbé, fontosabbá tettük az élményt. Integgettünk, tolakodtunk a sűrű emberáradatban. — Régen voltál közöttünk — mondtam. Beszélgetés közben eszembe jutott közös barátnőnk, Kelemenné: mennyire fájlalja, találgatja titokzatos eltűnését.

— Legalább telefonon hívd fel Rózsát. Lehet.

— Most már azt hiszem, meg is teszem — nyugtatott meg.

Kérdő tekintetemre gyorsan felelt:

— Semmi egyéb nem történt, dolgoztam. Igazán semmi...

Utolsó szavait halkította, ahogy nehéz gondolatainkat szoktuk, ha nem merjük végig vinni és elhessentjük. Gyorsan, mintegy összebeszélve megint a muzsikáról beszéltünk. Csengettek, szétváltunk. A hangverseny végén várt rám a kijáratnál.

— Furcsa dolog, hogy éppen ma találkoztunk. Ma lett teljesen kész a szobrom.

— A síremlék? — kérdeztem, mert eszembe jutott Kelemenné; szép megbízást eszközölt ki számára. Akkoriban emlegették, mint szerencsét: a fiatal művész, ha megoldja, befut, véglegesíti magát. Kelemenné bosszankodott:

— Most aztán szégyelhetem magamat: ukk-mukk eltűnt, telefon se tudom megkapni.

— Nem a síremlék, valami más. Gyere fel hozzám — karolt belém, mikor a hangverseny melegéből kiléptünk a hűvös koratavaszi szellőbe — főzők feketét; ha éhes vagy, kaphatsz rántottát, piritóst, talán más is akad. A kávé jó lesz.

Sürgött, könyörgött. Készségesen mentem. Belső nyugtalanságunk jele, hogy sürgetjük, ami máris magától történik. Anna a Naphegyen lakott, közel az autóbushoz. Mégis mentette magát, hogy késő este ilyen váratlan kalandba hajszol. Éreztem, hogy közben másra gondol. Az arca tiszta volt, szeme szokatlanul fényes, mélyén titokzatos öröm és valami retteneteshez hasonló izgalom.

— Készítem a kávé — szorgoskodott a lakásában, mely egyetlen tágas műteremből állt; hozzá kis alvófülke, ebből nyílt a fürdő.

Elővette a főzőt; éreztem a darált kávé illatát. De mielőtt beállította volna a főzőt, váratlanul otthagya, nehéz agyagszobrot cipelt elém az asztalra és elkezdte göngyölgetni a nedves rongyokat.

— Ez az — mondta és nyomban úgy fordult, mintha nem érdekelné, vagy restelné, hogy meg kellett mutatnia. Félméternél nagyobb szobor állt előttem. Szerzetest ábrázolt rendkívül mély homlokkal, finom, belső mosolygással, amint jobbkarját előre nyújtva a tenyerébe fektetett domborműre tekint. Ami lenyűgöző, egyszerűsége volt. Egyszerűség, melynek finom lelki hálózatát nem tudjuk egykönnyen kiböngészni. Leültem, nézegettem, forgattam. Hallottam, főzi a kávé. Tányérok csörrentek, összeütődő poharak nesze árulkodott az iparkodó, ügyetlen háziasszonyról. Aztán éreztem, lassan nyugodtabb lesz. Jól eshetett neki, hogy első meglepetésemben nem szóltam.

— Gyere, kész a kávé — hívott. — Hagyj még — intettem, de sürgött — igyuk ki, aztán nézheted.

— Csak azt áruld el, hol találtál erre a rendkívüli jelenségre.

— Igyuk meg előbb!

Belenézett a szemembe: megértett. Meleg fény sütötte át. Elmondta, hogy a szerzetest tíz éve látta a Firenze közelében levő Certosában.

— Tudod, mikor utolsó vizsgám után először utazhattam Olaszországban. Emlékezzél csak, küldtem neked lapokat és beszélünk is róla. A Certosáról hallgattam, valahogy éreztem, hogy ezt magamnak kell tartanom. Csodálatos volt. Már éppen elkészültem Firenzéből, mikor eszembe jutott. Kivitettem magam a chianti

szőlők közé és felmáshattam a legmagasabb dombra. Feledhetetlen!

Kiittuk a kávé; kaptam még egyet s bár máskor el szoktam csipni más elől a szót, oldalvást a szoborra pislogva, hagytam beszélni. Csak egyszer, miközben a szoborról őt fogtam szembe, mondtam neki: —

— Belső igazsága van a szobroznak.

— Hát elmondom a kirándulást... Megvallom, azért szántam rá magamat, mert akkoriban Donatelloért rajongtam és Angelo Acciaioli sirboltját kívántam látni. Tanácsot nem kértem, pontosan déli időben érkeztem. A legrosszabbkor. Certosa komor középkori várát megenyhítette a májusi napfény, a türkiszkék égen habos felhősomók mozogtak, úgy tetszett, lesodródna a dombokra. Mint minden kíváncsi, meglehetősen léhán szaladtam a dombra. Arra gondoltam, a völgyben magam mögött hagytam egy kellemesnek ígérkező vendéglőt, ott fogok ebédelni... De a kopárságában ünnepélyesnek tűnő kolostorudvaron, mely a falakon belül volt, visszarettenve elvesztettem bátorságomat. Az áhitatot feledő, kíváncsiságok után rohanó profán ember ijedelme volt ez. Nem mentem beljebb, haboztam. Végül döntöttem: ezzel a lélekkel nem léphetek a kolostorba.

Az udvaron ütődött, csonka, béna alakok lézengtek: koldúsok várták ingyen ebédjüket. Egy csontos, hosszú újakkal megnyúlt kéz adogatta ki a teli bádogg sajkákat, és vette tőlük vissza az üreseket. Ez a kéz ritka erőteljes finomságával s mégis annyira egyszerű, természetes mozdulataival meglepett. Biztosan vannak márványdarabok, melyeket azért óvnak megbecsüléssel, mert általuk az egész műremeket teljes pompájával magáévá teheti a képzelet. Ez a csontos, természetes férfikéz képzeletembe láthatatlanul belevitte az egész embert. Még mindig tétováztam, szerettem volna visszafordulni. De az olasz koldúsok, ellentétben a mieinkkel, így nagyobb csoportban előszedik fajtájuk kedves, mulatságos vonásait, közlékenyen integettek, körülfogtak, biztattak, végül megrántották helyettem a belépést kérő harang láncát. A nehéz ajtó felnyílt: ott állt előttem egy majd két méter magas, rendkívül vékony szerzetes. Pillanatokig csak a szemét láttam. Belém sütött a legtisztább ritmusú mosoly. Ruhája, szakálla, csontos arca egygyé olvadt a kőfalakkal. A különösen fénylő, enyhén szürkülő márványtrónussal, mely a tágas aulából áradt. Megtudta, hogy magyar vagyok; franciául szólt; kért, várjak, a szerzetesek éppen ebédelnek. Intett, üljek le addig a falak mellé húzott márványpadra. Ketten maradtunk. Semmihez sem hasonlítható, soha át nem érzett nyugalom töltött el. Ennyire egyszerű emberrel még nem találkoztam. Nézd a szobrot: magas, boltozatos homlok, de lágy, megértő, életkedvelő: — az övé! Nézd a mosolyát! A szája csukva maradt. Tisztán emlékszem, sóvárgó lelkem megszegyenült akkor. Magam sem tudom megmondani, mi indított bizalomra. De ajkának kemény fegyelme, szelíd mosolya, zárt

komolysága figyelmeztetett, hogy egyetlen egy dologra figyel, az emberi lélekre; az olcsót, a mulékonyt feledi. Ritka pillanat sugogott bennem. Ilyenkor nyitott szívvel le kellene borulni. De megőrizve a társadalmi formákat, figyeltem a szerzetest. Felemeli a kiürült nagy fazekat, belerakja a piszkos sajkákat, aztán percek múltán tele fazékkal jön, tiszta sajkákkal, és kezdi előlről. Minden lépése, mozdulata összeforrt örömet árasztó szelidségével. Úgy éreztem, nem embertársaihoz hasonlít, hanem a természet egészéhez. Nézd csak nyitott sarujában a lábát: évszázados tölgyek gyökerei! S mert elfeledkezett rólam, egyre megrendültebben figyeltem: boldog lehet, nem zavarja hiúság, öncél. De egy ilyen rendkívüli, testben is szép ember hogyan juthatott idáig? Mi hozta ide, hogyan gyökeresedett bele a Certosa csendjébe?

Később, mikor egy barna, köpcös szerzetes végigvezetett a hűvös kolostor termein, lépcsőin, elmagyarázva a remek faragásokat és kissé unatkozva várta, míg elmozdulok Acciaioli márvány emléktől, megvallom, egész idő alatt csupa fél-dolgot éltem át, a magas, csontos szerzetes megdöbbenő egyszerűsége ejtett hatalmába. Mikor pedig pár nap múlva átbogtam a magyar határon, őt hoztam el legtisztábban Itáliából. Láz fogott el, azt hittem, egy-kettőre szobor lesz. Többször megkíséreltem megrajzolni, de nem ment. Azt gondoltam: agyaggal kezdem, semmi sem lett. Ha valami többszöri kezdettel sem sikerül, tudod milyen az ember: elhajítja, mert közben magát is megutálja. Ma már tisztán látom, mi ez az utálat: gyöngé vagyok a pompás anyaghoz. Valahol nagy hibák vannak bennem. Persze ilyesmit nem vallunk be magunknak, még átgondolni sem akarjuk. Hiába! Érzéseink belső folyóján átsuhan egy kicsi vád.

— Azt hiszem, untatlak. Rettenetes, meunyt beszélek! Hónapok óta alig találkoztam ismerőssel. És tudod, az erős munka. Amennyire megnyugtát, annyira fel is dül; feloldja a bennünk rejlő kötelékeket.

*

Biztattam Annát és kértem még egy feketét.

— Talán ennél valamit — szólt.

— Érdekesebb, ha beszélsz, a végén aztán ehetünk — mondtam.

Magam is szívesen beszélek. Nem álltam meg, hogy itt-ott kis vitatkozásra közbe ne szóljak, de ezt most elhagyom, egyébként megengedhetlenül hosszúra nyúlna elbeszélésem. Különben is ez a történet Anna ügye. Folytassa, fejezze be ő.

*

— Azt mondtad, benső igazsága van a szobornak. A legtöbb, amit néző mondhat. Csodálatos, hogy ma este a zene összevezetett bennünket. A zene adhatta szádba a szót: benső igazság! Most már mondhatnak bármit, magamban ezt fogom hallani. De nem kaptam olcsón. Ha tudnád, hogy szöktem el akkor Rózsától, mi-

csoda rémülettel. Ti a büffé felé nyomultatok, gondoltam, nem veszték észre, szököm. Rohantam a Naphegyről lefelé és egyre hallottam a hangomat. Hangosan ismételtam: hazudott, hazudott. Emlékszel Iglai Ferire az íróra? Ő jött el értem, vele mentem Rózsához. Az utolsó hónapban sokat voltunk együtt. Ne mosolyogj, azért annyi nem volt. De valami feltétlenül. Ez is véletlen volt, egy találkozás. Pontosan akkor jött az utamba, amikor nem bírtam magamban lenni: nem ment a munka és egyéb dolgok gyötörtek. Tudod, hogy van az ember, ha beszélhetnékje támad, mert ki akar szabadulni zaklatott belső világából. Nem nézünk szét, annak fecsegünk, aki először elénk kerül. Emlékszem, kirakatokat nézegettem; őszi eső permetezett, de sehogyse kívántam hazamenni magános műtermembe. Akkor köszönt rám. Első pillanatban rendszerint ösztönszerűen megérezzük a helyeset: el akarom szökni. De mikor kezemet fogva az ő szokásos „hogy vagy”-ával mosolyt fakasztott, már ernyedtem. Szívesen kísértettem magam, feljött velem a dombra, nem tehettem egyebet: hívtam, főzök feketét. Átfáztunk, befűtöttem: örültünk az első tűzropogásnak. Ittunk a kávékat; és az ember észre sem veszi, barátságot kötött. Hívtam, jöjjön máskor is. Jött. Szerettem a meséit. Lágyan, érzelmesen tudott felvidéki családjáról beszélni, különösen a plébános nagybácsiról, gyermekkorában mindig nála töltött néhány hetet a vakációból.

— Talán nem is lennék a derék jó ember nélkül író — mondta néha meghatottan.

— Szóval egyre csak hazudott, hazudott, hazudott. Rózsánál, ha emlékszel, sokan voltak akkor; a nagy hall és szalón tele üldögélő, jövő-menő, álldogáló csoportokkal. Ismered Rózsát! Neki kell! Írók, festők, szobrászok, mindenfajta művészek, akik színességükkel kápráztatnak, rossz nyelvükkel szórakoztatnak és szabadosságukkal a bátrak látszatát keltik. Ma már világosan látom. Rózsa megszépül közöttünk: de minél többet tud meg, fénylő tekintete annál zártabb. Akkor nem értettem, ma már igen. Szórakozás kellett neki, egyébként lenézi a dolgot. Mint rendesen, akkor is mindenkinek kijáró érdeklődésével csoporttól csoporthoz szegődött. Leült mellém, tudni akarta, hozzáfogtam-e a síremlékhez? Sokat szaladgálhatott a dologért, mert ideges lett, mikor észrevettem, hogy képtelen vagyok felelni. Pedig nagyon is hozzáfogtam: vagy három modellt összezüztam, eggyel se voltam megelégedett. De ezt nem tudtam megmondani, teljesen lekötött Feri hangja. Férfiak között állt és nyilván mulattatási szándékkal önfeledten hazudott. A jólelkű, kitűnő papbácsiból afféle ügyes, ravasz, aszszonyokra leső, meglehetősen undok, de ötletes, romlott figura lett. Meg is nevezte, akár nekem. Kétséget kizáróan ő volt. Tudod, ha a kezünket ragacsos szenny éri, lemoshatjuk, de a lelkünkkel nem tehetjük. Rettenetes szegény fogott el, hogy barátságban voltam vele. És ekkor, Rózsa szalónjában rám nézve egyszerre

minden hazugsággá vált: a rutin, a kedvesség, a jóság. Minden felelőtlen hazugság, a szórakozók szennye. Megfordultam, hadd vegye észre, hogy hallgatom. Észrevette, de sikere örömben elvesztette emlékezetét, hallgatói röhögtek és ő egyre merészebben kanyarította történeteit. Falusi világfi lett a kedves papból, romlott kópé, ki útszéli szellemességeivel most mintegy törzstagja lett Rózsa vendégseregének. Kelemenné észrevette nyugtalanságomat, de csak azért is folytatta a sirbolt dolgot. Igyekezetében ötleteket adott, de én nem bírtam magammal. Felugrottam, Feri csoportjába lapultam; elszántan, hogy szembekapom. Nem sikerült. A világért sem vett észre. Tudtam, hogy lát. Akkor egyszerre teljes ürességében felfogtam társas életünk olesóságait, a szegyenletes ripókséget, melyet a jól teljesített hazugságok fejeznek ki.

Mikor kimenekültem, úgy vágtattam az utcán, mintha kergetnének, hogy visszavigyenek. Emlékszem, február derekán volt, déli szellő lengett, a tenger ízét éreztetta. Nyomban azt gondoltam: ez is hazugság, nem érzek semmit, csak mindenre tanultunk szavakat és nyomban alkalmazzuk őket, ha igazak, ha nem. Elhatároztam, ha holnap Feri jelentkezik és talál valami szép mesét, nem fogom beengedni. Ha Rózsa telefonál, leteszem a kagylót. Mindenkiel így teszek. Az ember ilyenkor egyedül csak önmagára dühös, de képzeletében a maga viharát önkéntelenül másokon tölti ki. Ha váratlanul kioldódik megszokott világából, először másokkal szigorú, csak aztán magával. Ekkor aztán kegyetlenül! Ahogy hazaérkeztem a műterembe, első dolgom volt lebontani a kis agyag síremlékmodellről a nedves köteléket. Giccs! Összezúztam. Volt még pár félbehagyott dolgom, megnéztem őket és összetörtem. Magamban láttam a legnagyobb hazugságot. Harminc éves vagyok, gyúrom az agyagot, mert a technikájához jól értek, de közben folyton hazudok. Szerettem volna minden eladott darabomat összeszedni és megsemmisíteni. Éreztem, hogy formázásuk közben magam üresen maradtam; ezért adtam beléjük hamis tartalmat. Sírtam és altatót vettem be.

Ideges ijedtség ébresztett fel. Jól emlékszem, ezt gondoltam: egész másképen kellene élnem, mint ahogy a divat sodor. Bevettem még egy altatót. Akkor egy hosszú alvás órákra feledtette, hogy majdnem tíz esztendeig abban éltem és azt élveztem, amiből most vad indulattal emenekültem.

Ilyen éjszakák után kihegyezett idegekkel ébredünk. Ilyen éjszakák után támadnak azok a vad és csonka gondolatfoszlányok, amelyek sebtében indulnak, indulattal vágtatnak, de mielőtt kialakulva megrögződnének, szétmállanak. Ismered? Kimerítő dolgok ezek, mégis nekem éppen összeesett képzeletem billentett váratlanul egy szobrot elé. Tisztán, teljes testi és lelki valójában magam előtt láttam Certosa szerzetesét. Csodálatos mosolyát, varázsló egyszerűségét, összeolvadó színeit. Valóban szobor! Te író vagy, biztosan átélted már, hogy egy novelládat még mielőtt meg-

írtad, magad előtt látod készen, egészben. Kiugrottam az ágyból, ahogy voltam, rajzolni kezdtem. Hogy mondjam el? Munka közben jött minden. Már tudtam, mi fakasztotta szelid mosolyát, miért maradt szája csukott, tartózkodó, mi adja hatalmas testének lágy egyszerűségét, eszes, rendkívül szellemes homlokának a szerénységet: megismerte a hazugságot és volt ereje elszakadni! Mit éreztem akkor! Mámort! Megtaláltam a tíz év előtti tartalmat. Míg dolgoztam, ott álltam az aulában, láttam elmélyült, egyszerű foglalkozását és tudtam: mi adott neki erőt: megbocsájtott, hogy önmagával szigorúbb legyen. Tulajdonképen munka közben alakult ki az egész. Összefortunk: én Rózsa szalónjára gondoltok, elmúlt tíz évem észrevétlen hazugságaira, a szobor pedig egy domborműre mosolyog az eltávolodás tiszta bocsánatával. Érted? Bár rendkívül friss munkakéddvel, mégis sokáig dolgoztam rajta. Szerettem. Mikor elkészültem, hozzáfogtam a síremlékhez. Nagyjából, agyagban kész. De várj, előbb még elmondok valamit. A dolog most már cseppet sem bosszant, igazán mulatságos. Leszögezem, hogy a hazugságnak éppen olyan tébolyult örvényei, titkai és minden más szövevényei vannak, mint a lélek nemesebb jelenségeinek.

Feri jelentkezett. Azzal kezdte, hogy Rózsa délutánja után feljött, azután napról napra sokáig keresett, de én kikapcsoltam a telefont és miattam csengethettek az ajtómon. Úgy állított be szemrehányó, kissé ostoba, de valóban ügyes arecal, mintha örjítő nagy szerelemből löktem volna ki kegyetlenül. Közben figyelt, de nem ismert föl. Sokat dolgoztam. Most pihenő perceimben élveztem, hogy füllentéseken matolok. Akkor ismertem meg, hogyan nő a hazugság: kicsiből nagy, nagyból nagyobb. Így kezdte: nem akarom zavarni, ha dolgozik. Úgy látszik, kizárt már az életéből. S mert hallgattam, remekül eljátszott egy csepp bánatot. De, mert otthon kigondolta mondókáját, keserű iróniával nevetett a levegőbe: emlékszik utolsó együttlétünkre? Borzasztó volt a sok féltettség Rózsnál, ezek engem mindig megzavarnak.

Fáradt voltam. Hallgattam. Ő lesett. Először jéggé merevedtek a vonásai, de gyorsan lazultak, olvadtak. dicsérőleg fordult felém: Igaza van, hogy nem megy közüjük! Rózsa büfféje kétségtelenül kitűnő, de a társaság! Megvallom, mindig kezelt mosok utánuk. Tudja, hogy pompás színben van! Megvallom, rejtőniesen nélkülöztem magát. Persze, maga nem érti, talán nem is értett meg sohasem.

Lesütöttem a szememet. Vártam: jöjjön a még nagyobb!

— Anna — suttogta akkor alig hallhatóan.

Ennél nagyobb hazugság már nem jöhetett. És mindent csak azért, hogy füllentéseit, melyeket Rózsnál elcsíptem, feledtesse, elnémitsa. Láttam ügyességét, ripók játékát és tudtam, vannak emberek, kik holtukig egyet játszanak: álarcot faragnak. Likórt töltöttem neki, megkínáltam cigarettával s míg fujta a füstöt,

elhitte, hogy az álarc jól tapad, átláthatatlan. Cseppet sem boszszankodtam, jól éreztem magam. Belső szememmel még élesebben láttam szobromat: hittem benne. Csak búcsúzáskor mondtam:

— Ne jöjjön többet.

— Miért? — csodálkozott és támadott a hangja.

— Tovább dolgozom — feleltem.

— Értem — mondta, mint aki csakugyan megértett, de azért kell, hogy félreértse szavaimat. Pökhendi, gyalázatos mosollyal hagyott ott. Azt gondoltam, ez természetes, ha két ember belül figyelni egymást, az egyik hallgat, a másik mosakszik s végül feltétlenül a mosakodó a sértett. Megvan a dolog belső kényszerűsége. Egyébként cseppet sem nehezteltem: találkozoznunk kellett, meg kellett ismernem hazugságait, hogy végül egy régi találkozásomhoz kanyarodjak vissza és ne csak lássam, de megértsem, formába hozzam a Certosa emberét. Találkozásokból áll az élet: ha veled ma este a zene össze nem hoz, talán soha meg nem hallok: benső igazsága van. Pedig ez fontos! De együnk már: süttöm a rántottát.

— Még várj kicsit — kértem — nézzük meg előbb a síremlék modelljét.

Hozta. Egy magát minden mulandótól elszakító ifjú nő szobra állt előttem. Klasszikusan egyszerű és boldog, hogy új valóság felé szárnyal.

A csodálatos kezek, lehanyatló, egyszerű mozdulatokkal mint ha már nem is emberi testet szolgálnának, hanem a mindenség parancsába olvadtak volna. Rokona a szerzetesnek. Kis hallgatás után kimondtam:

— Végképen megtaláltad mondandódat.

— Hogy érted?

— Úgy, hogy számodra most már a test teljesen összeforr a lélek képességeivel. Egyetlen fontos dolgot látsz az emberben: képesek-e elszakadni, ha elérkezik számukra a pillanat? Ha igen, szoborrá válnak, ha nem, sárrá mállanak.

•

Falatozás közben nyugodtan beszélgetve, mellékesen említette, hogy a perzsa bundáját eladta, a kartauzi szobrát ércbe kívánja öntetni és ha a rendelőnek nem felel meg a sirbolthoz készített modell, kifaragja önmagának márványból.

Mialatt az erdei vadak titokzatos, mély tekintetét tükröző szemét figyeltem, arra gondoltam, hogy kétféle ember van: élő és halott. Ilyen pillanatokban gyűjtik idegeink édes, bánatos gyönyörűségeiket. Felszedve a hajnal halk neszét, a tavasz finoman rezgő dallamát, hogy emlékekből tömörült magányosságunkból, mint felcsapó hullámok mögül előhalásszuk a magunk gyöngyét.